

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Δικαστικές Διαδικασίες](#) > [Αστικές Υποθέσεις](#) > [Ποιας Χώρας Το Δικαστήριο Είναι Αρμόδιο;](#) > Bulgaria

Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Βουλγαρία

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Στις διαδικασίες ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, τα τακτικά δικαστήρια εξετάζουν και λαμβάνουν αποφάσεις επί διαφορών και άλλων νομικών ζητημάτων που προκύπτουν από σχέσεις μεταξύ ιδιωτών που διέπονται από το αστικό δίκαιο (άρθρο 14 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Ορισμένα μεγάλα επαρχιακά δικαστήρια έχουν αυτοτελή εμπορικά τμήματα, ξεχωριστά από τα ποινικά και πολιτικά τμήματα.

Οι αγωγές αποζημίωσης για βλάβη που προκλήθηκε σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα από παράνομες ενέργειες, πράξεις ή παραλείψεις εκτελεστικών αρχών και των υπαλλήλων τους κατά τη διάρκεια της άσκησης διοικητικών δραστηριοτήτων ή σε σχέση μ' αυτή αποτελούν εξαίρεση σ' αυτόν τον κανόνα. Οι υποθέσεις αυτές υπάγονται καταρχήν στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, τα οποία εκδικάζουν όλες τις διοικητικές υποθέσεις που αφορούν την έκδοση, την τροποποίηση, την ανάκληση ή την ακύρωση διοικητικών πράξεων και διοικητικών συμβάσεων και την προστασία από παράνομες πράξεις και παραλείψεις της διοίκησης, με εξαίρεση τις υποθέσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου. Δεν υπάρχουν άλλα ειδικά δικαστήρια αρμόδια για ζητήματα που προκύπτουν από τις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών.

Σύμφωνα με το βουλγαρικό δίκαιο, το θύμα αξιόποινης πράξης μπορεί να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης για τη βλάβη που υπέστη τόσο στο πλαίσιο της πολιτικής διαδικασίας όσο και στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας που έχει κινηθεί κατά του κατηγορουμένου. Η αγωγή στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας μπορεί να ασκηθεί τόσο κατά του κατηγορούμενου όσο και κατά άλλων προσώπων που ευθύνονται για τη βλάβη που προκλήθηκε από την αξιόποινη πράξη. Υπενθυμίζεται ότι το δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να συζητήσει την αγωγή στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Σ' αυτήν την περίπτωση, το θύμα της αξιόποινης πράξης μπορεί να ασκήσει αγωγή και να ασκήσει τα δικαιώματά του με τη συνήθη διαδικασία ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεσή μου;

Το περιφερειακό δικαστήριο είναι το κύριο δικαστήριο που επιλαμβάνεται καταρχήν διαφορών μεταξύ ιδιωτών άλλων από εκείνες που υπάγονται καταρχήν στην αρμοδιότητα ενός επαρχιακού δικαστηρίου (άρθρο 103 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σύμφωνα με το άρθρο 104 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, στην αρμοδιότητα των επαρχιακών δικαστηρίων υπάγονται καταρχήν οι ακόλουθες υποθέσεις:

η αναγνώριση ή η αμφισβήτηση της σχέσης γονέα και τέκνου, η λύση υιοθεσίας, η θέση ενός προσώπου σε δικαστική συμπαράσταση ή η άρση αυτής·

η κυριότητα ή τα εμπράγματα δικαιώματα επί περιουσιακού στοιχείου, εφόσον το ύψος της αξίωσής σας υπερβαίνει τα 50 000 BGN·

αστικές ή εμπορικές διαφορές η αξία του αντικειμένου των οποίων υπερβαίνει τα 25 000 BGN (εκτός αν η διαφορά αφορά καταβολές διατροφής, εργατικές διαφορές ή την ανάκτηση μη εγκεκριμένων δαπανών)·

μη παραδεκτή, άκυρη ή εσφαλμένη καταχώριση εταιρείας για την οποία ο νόμος προβλέπει ότι υπάγονται καταρχήν στην αρμοδιότητα των επαρχιακών δικαστηρίων·

οι αγωγές, ανεξάρτητα από την αξία του αντικειμένου τους, που σωρεύονται σε μία αγωγή, η εκδίκαση της οποίας εμπίπτει στην αρμοδιότητα ενός περιφερειακού δικαστηρίου, εφόσον οι αγωγές πρέπει να συνεκδικαστούν·

οι διαφορές που υπάγονται στην αρμοδιότητα του περιφερειακού δικαστηρίου βάσει άλλης νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τον εμπορικό νόμο, αρμόδιο για τις αγωγές που κινούνται βάσει αυτού για την υπεράσπιση δικαιωμάτων εταίρου, για την προσβολή απόφασης των μετόχων μιας εταιρείας, την ακύρωση της σύστασης εταιρείας, τη λύση εταιρείας ή την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας, είναι το περιφερειακό δικαστήριο του τόπου της έδρας της εταιρείας. Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο είναι το περιφερειακό δικαστήριο του τόπου όπου έχει την έδρα του ο έμπορος κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης για την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

Υποθέσεις για βλάβη που προκλήθηκε από παράνομες ενέργειες, πράξεις ή παραλείψεις διοικητικών αρχών και υπαλλήλων υπάγονται καταρχήν στην δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων.

Η αγωγή που ασκείται στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας εξετάζεται από το δικαστήριο που έχει επιληφθεί του διαπραχθέντος εγκλήματος.

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Οι αγωγές κινούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου διαμονής του εναγομένου ή της έδρας της επιχείρησης ή των κεντρικών γραφείων της.

Οι αγωγές κατά νομικών προσώπων ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται η έδρα τους. Στις διαφορές που προκύπτουν από τις άμεσες συναλλαγές με θυγατρικές ή υποκαταστήματα νομικών προσώπων, οι αγωγές μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου της θυγατρικής ή του υποκαταστήματος.

Αγωγές κατά του Δημοσίου και κρατικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων και των υποκαταστημάτων τους, ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου γεννήθηκε η επίδικη έννομη σχέση. Όταν αυτή η εν λόγω έννομη σχέση γεννήθηκε στο εξωτερικό, η αγωγή ασκείται ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της Σόφιας.

Αγωγή κατά προσώπου χωρίς γνωστή διεύθυνση πρέπει να ασκείται ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του τόπου διαμονής του πληρεξουσίου ή του νόμιμου εκπροσώπου του ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, του τόπου διαμονής του ενάγοντος. Αυτό ισχύει επίσης σε περίπτωση που ο εναγόμενος διαμένει εκτός Βουλγαρίας. Εάν ο ενάγων διαμένει επίσης εκτός Βουλγαρίας, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της Σόφιας.

Οι αγωγές κατά ανηλίκου ή προσώπου χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα πρέπει να ασκούνται ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του τόπου διαμονής του νόμιμου εκπροσώπου του.

Αγωγές που αφορούν κληρονομικές διαφορές, την ολική ή εν μέρει ανάκληση διαθήκης, τη διανομή της κληρονομιάς ή την ακύρωση της εκούσιας διανομής, πρέπει να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου επαγωγής της κληρονομιάς. Εάν ο θανών ήταν βουλγαρικής ιθαγένειας αλλά η κληρονομιά επάγεται εκτός Βουλγαρίας, η αγωγή ασκείται είτε ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου της τελευταίας κατοικίας του θανόντος στη Βουλγαρία ή του τόπου της κληρονομιάς περιουσίας.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

Αγωγή για την ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης που απορρέει από σύμβαση μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του εναγομένου.

Οι αγωγές για αξιώσεις διατροφής μπορούν επίσης να ασκηθούν ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ενάγοντος.

Οι εργαζόμενοι μπορούν επίσης να ασκήσουν αγωγή κατά του εργοδότη στον συνήθη τόπο εργασίας τους.

Οι εργατικές διαφορές μεταξύ αλλοδαπών, εταιρειών ή κοινοπραξιών με έδρα στη Βουλγαρία από τη μία και αλλοδαπών εργαζόμενων που εργάζονται για λογαριασμό τους στο εσωτερικό της Βουλγαρίας από την άλλη, υπάγονται στα δικαστήρια του τόπου της έδρας του εργοδότη, εκτός αν τα μέρη άλλως έχουν συμφωνήσει.

Οι εργατικές διαφορές μεταξύ εργαζόμενων με βουλγαρική ιθαγένεια που εργάζονται στο εξωτερικό για λογαριασμό Βουλγάρων εργοδοτών υπάγονται στα δικαστήρια της Σόφιας σε περίπτωση διαδικασίας στρεφόμενης κατά του εργοδότη, και των δικαστηρίων του τόπου κατοικίας του εργαζόμενου στη Βουλγαρία σε περίπτωση διαδικασίας στρεφόμενης κατά εργαζομένου.

Η αγωγή αποζημίωσης μπορεί να ασκηθεί ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου επέλευσης της ζημίας.

Αγωγή που ασκείται κατά προσώπων από διαφορετικές δικαστικές περιφέρειες ή που αφορά ακίνητα που βρίσκονται σε περισσότερες από μία δικαστικές περιφέρειες μπορεί να ασκηθεί ενώπιον δικαστηρίου μιας από τις εν λόγω περιφέρειες, κατ' επιλογή του ενάγοντος.

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Οι αγωγές που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα, τη διαίρεση της συγκυριότητας, τον καθορισμό των ορίων ή την επανασύσταση των δικαιωμάτων κυριότητας επί ακινήτου ασκούνται ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο. Οι αγωγές που αφορούν πράξη που αποδεικνύει εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτου ή έχουν ως στόχο τη λύση, τη διάρρηξη ή την ακύρωση συμβολαιογραφικής πράξης που αφορά ακίνητο πρέπει επίσης να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο.

Οι αγωγές που ασκούνται από καταναλωτές και στρέφονται κατά αυτών πρέπει να κατατίθενται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του καταναλωτή και, ελλείψει αυτής, του τόπου διαμονής του καταναλωτή.

Οι αγωγές αποζημίωσης βάσει του ασφαλιστικού κώδικα που ασκούνται από τον ζημιωθέντα κατά του ασφαλιστή, του ταμείου εγγυήσεων και του εθνικού γραφείου ασφαλιστών οχημάτων της Βουλγαρίας κατατίθενται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου διαμονής ή έδρας του ενάγοντος όταν επήλθε το ασφαλιστικό συμβάν, ή του τόπου όπου σημειώθηκε το ασφαλιστικό συμβάν.

Η αγωγή αποζημίωσης για ζημία που προκλήθηκε από αξιόποινη πράξη ασκείται ταυτόχρονα στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί αυτής.

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Καταρχήν, όταν η αρμοδιότητα καθορίζεται από τον νόμο δεν χωρεί παρέκτασή της με συμφωνία των διαδίκων.

Οι διάδικοι σε μια περιουσιακή διαφορά μπορούν να απόσχουν από τους κανόνες της κατά τόπον αρμοδιότητας με την υπογραφή συμφωνίας παρέκτασης της αρμοδιότητας συγκεκριμένου δικαστηρίου. Ωστόσο, αυτό δεν είναι εφικτό όταν η αγωγή αφορά εμπράγματα δικαιώματα, τη διαίρεση της συγκυριότητας, την καθιέρωση των

ορίων ή την εκ νέου σύσταση των δικαιωμάτων κυριότητας επί ακινήτου, συμβολαιογραφική πράξη που επιβεβαιώνει τα εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτου ή τη λύση, τη διάρρηξη ή την ακύρωση συμβολαιογραφικής πράξης που αφορά ακίνητο, οπότε το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο καθορίζεται από τον νόμο.

Σε αγωγές που αφορούν την προστασία των καταναλωτών ή το εργατικό δίκαιο, οι συμφωνίες μεταξύ των μερών ως προς την παρέκταση της αρμοδιότητας ισχύουν μόνον εφόσον υπογραφούν μετά τη γένεση της διαφοράς.

Οι διάδικοι σε διαφορά που αφορά ακίνητο μπορούν να συμφωνήσουν τη διευθέτηση της υπόθεσης με υπαγωγή στη διαιτησία, εκτός αν η υπόθεση αφορά εμπράγματα δικαιώματα ή την κυριότητα ακινήτου, πληρωμές διατροφής ή το εργατικό δίκαιο. Για την κίνηση της διαδικασίας διαιτησίας, όλα τα μέρη που μετέχουν σ' αυτή πρέπει να συνάψουν ειδική δικονομική συμφωνία (συμφωνία διαιτησίας). Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε σχετική πηγή διεθνούς δικαίου, καθώς και μια ειδική πηγή εθνικού δικαίου: τον νόμο για τη διαιτησία στις διεθνείς εμπορικές διαφορές.

Βάσει του νόμου για τη διαιτησία στις διεθνείς εμπορικές διαφορές, η σύναψη συμφωνίας διαιτησίας σημαίνει ότι τα μέρη της ζητούν από το διαιτητικό δικαστήριο τη διευθέτηση του συνόλου ή μέρους των μεταξύ τους διαφορών που μπορεί να προκύψουν ή έχουν προκύψει στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης συμβατικής ή εξωσυμβατικής σχέσης. Η συμφωνία διαιτησίας μπορεί να είναι ρήτρα σύμβασης ή να αποτελεί χωριστή συμφωνία. Η συμφωνία διαιτησίας πρέπει να είναι γραπτή. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να είναι μόνιμος φορέας ή να συσταθεί για τη διευθέτηση συγκεκριμένης διαφοράς. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να συνέλθει εκτός Βουλγαρίας εάν ένας από τους διαδίκους έχει εκεί τη συνήθη κατοικία του, τον τόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του ή την κεντρική του διοίκηση.

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Τα μόνα ειδικά δικαστήρια στη Βουλγαρία που επιλαμβάνονται διαφορών μεταξύ ιδιωτών είναι τα διοικητικά δικαστήρια.

Οι αγωγές κατά των εκτελεστικών αρχών για αποζημίωση μπορούν να ασκούνται ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου του τόπου όπου επήλθε η ζημιά ή του τόπου κατοικίας ή του τόπου της έδρας του ζημιωθέντος, και εφόσον οι αγωγές αυτές συνεκδικάζονται με προσφυγή κατά της ίδιας της διοικητικής πράξης, πρέπει να παραπέμπονται στο δικαστήριο του τόπου διαμονής ή του τόπου της έδρας του προσφεύγοντος (άρθρο 133 παράγραφος 5 του κώδικα διοικητικής δικονομίας).

Όλες οι διοικητικές υποθέσεις υπάγονται στα διοικητικά δικαστήρια εκτός από όσες υπάγονται στο Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο. Στην αρμοδιότητα του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου υπάγονται καταρχήν οι προσφυγές κατά κανονισμού που έχει εκδοθεί από δημόσια αρχή άλλη από δημοτικό συμβούλιο, κανονισμό που έχει εκδοθεί από το συμβούλιο των υπουργών, τον πρωθυπουργό, τον αναπληρωτή πρωθυπουργό ή υπουργό, απόφαση που έχει εκδώσει το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, κανονισμό που έχει εκδώσει η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας και κάθε άλλο κανονισμό για τον οποίο ο νόμος ορίζει ότι υπάγεται καταρχήν στην αρμοδιότητα του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 10/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα